

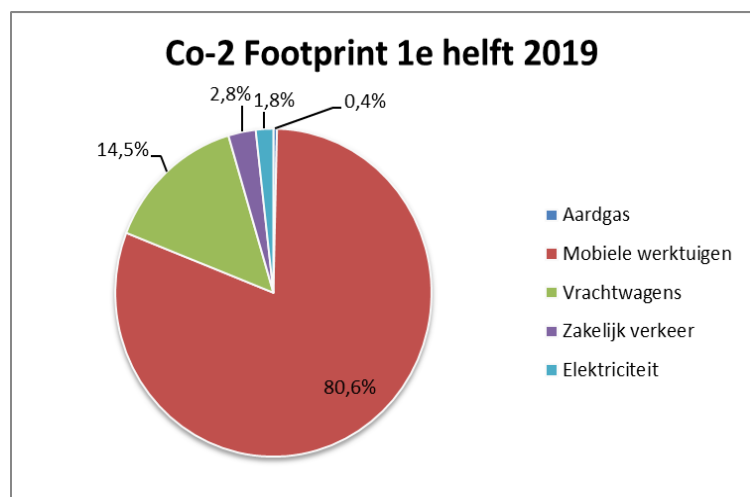
In de tabel hieronder een weergave van de Co₂ uitstoot over de 1^e helft van 2019. Hiernaast een

1e helft 2019						
		Milieugegeven		CO ₂ -parameter		CO ₂ -equivalent
CO ₂ scope 1						2019
Aardgas voor verwarming	Brandstoffen	6.668,50	m ³	1,89	kg CO ₂ /m ³	12,6 ton CO ₂
Diesel	Mobiele werktuigen	865.045,80	liter	3,23	kg CO ₂ /liter brandstof	2.794,1 ton CO ₂
Diesel	Vrachtwagens	155.220,67	liter	3,23	kg CO ₂ /liter brandstof	501,4 ton CO ₂
Personenwagen km	Zakelijk verkeer	10.401	km	0,213	kg CO ₂ /voertuig km	2,2 ton CO ₂
Personenwagen diesel	Zakelijk verkeer	11.209,12	liter	3,23	kg CO ₂ /liter brandstof	36,2 ton CO ₂
Bestelwagen km	Zakelijk verkeer	237.562,00	km	0,241	kg CO ₂ /voertuig km	57,3 ton CO ₂
				Subtotaal		3.403,7 ton CO ₂
CO ₂ scope 2						
Ingekochte elektriciteit	Elektriciteit	95.784,00	kWh	0,649	kg CO ₂ /kWh	62,2 ton CO ₂
Gedeclareerde km personenwagen	Zakelijk verkeer	7.620,00	km	0,213	kg CO ₂ /voertuig km	1,6 ton CO ₂
				Subtotaal		63,8 ton CO ₂
Totaal						
				Netto CO ₂ -uitstoot	Netto CO ₂	Netto CO ₂ -uitstoot
						3.467,5 ton CO ₂

CO ₂ scope 1	2019	2018	2017	
Aardgas voor verwarming	12,6	17,9	13,5	ton CO ₂
Diesel	2.794,1	2.785,4	3.341,5	ton CO ₂
Diesel	501,4	530,1	551,6	ton CO ₂
Personenwagen km	2,2	2,2	2,6	ton CO ₂
Personenwagen diesel	36,2	39,2	34,0	ton CO ₂
Bestelwagen km	57,3	58,2	56,3	ton CO ₂
	3.403,7	3.432,9	3.999,5	ton CO ₂
CO ₂ scope 2				
Ingekochte elektriciteit	62,2	63,7	60,3	ton CO ₂
Gedeclareerde km personenwagen	1,6	2,5	2,4	ton CO ₂
	63,8	66,2	62,6	ton CO ₂
Totaal				
	3.467,5	3.499,1	4.062,1	ton CO ₂

Hiernaast een weergave van de halfjaarlijkse cijfers. Wat opvalt is dat de Co₂ uitstoot van het aardgasverbruik blijft stijgen. In vergelijking met 2017 is het verbruik gestegen met 86%. Dit komt door de aanhoudende activiteiten in de werkplaats. Over de totale Co₂ uitstoot een vermindering van 14%. Dit ligt in lijn met de vermindering van 10% Co₂ uitstoot over een termijn van 5 jaar.

De Co₂ footprint is de afgelopen jaren qua verdeling niet veel veranderd. De mobiele werktuigen gevold door de vrachtwagens stoten het meeste Co₂ uit 94,7% in totaal. Het zakelijkverkeer, elektriciteit en aardgas nemen het overige deel voor hun rekening.

Milieu crisis

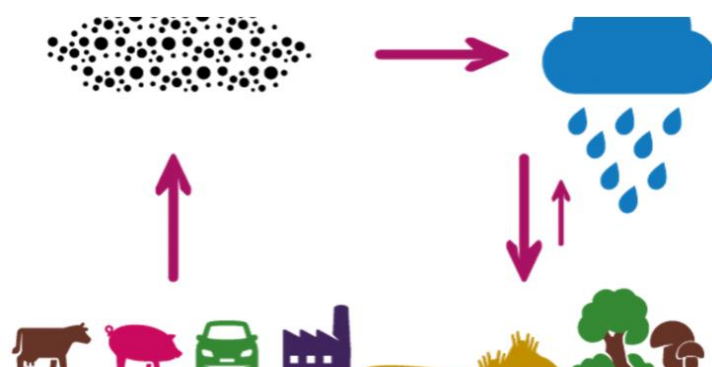
Het afgelopen jaar zijn termen als **stikstof** en **PFAS** heel actueel. Wat betekenen deze termen nu precies en waarom zijn deze stoffen schadelijk voor het milieu.

Stikstof:

Stikstof (N₂) is een kleur- en reukloos gas dat overal om ons heen is. Ongeveer 78% van de lucht bestaat uit stikstof. Stikstof is van zichzelf niet schadelijk voor mens en milieu, het is zelfs onmisbaar als voedingsbodem voor planten. Maar er zijn ook stikstoffen in de lucht die wel schadelijk zijn voor mens en milieu. Dit zijn Stikstofoxiden (NO_x) en Ammoniak (NH₃).

Stikstofoxiden komen vooral in de lucht terecht door uitlaatgassen van het verkeer en de uitstoot van industrie.

Ammoniak komt vooral in de lucht door de landbouw en veehouderij.

Dieren, auto's en industrieën stoten stikstof uit in de vorm van gas. Dit gas komt in de lucht terecht. Als dit op andere gassen reageert vormen de gassen deeltjes fijnstof. Dit kan grote afstanden afleggen. De stikstof slaat weer neer in de natuur als het regent of waait.

Te veel stikstof in de natuur is schadelijk voor verschillende planten en dieren. Volgens de wet natuurbescherming is een vergunning nodig voor activiteiten die kunnen leiden tot schade aan Natura 2000-gebieden zoals: aanpassing van wegen, het uitbreiden van een veehouderij, de nieuwbouw van woningen of nieuwe industriële activiteiten.

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. In sommige delen van de Natura 2000-gebieden is de hoeveelheid stikstof te hoog.

In 2015 introduceerde de overheid het **Programma Aanpak Stikstof (PAS)**. PAS moest ervoor zorgen voor minder stikstof in de natuur. Maar de maatregelen om de stikstofuitstoot terug te dringen bleven teveel uit. Op 29 mei 2019 oordeelde de Raad van State, de hoogste rechter, dat deze stikstofaanpak niet voldoet aan de Europese natuurwetgeving. Er mogen geen vergunningen meer afgegeven worden voor projecten die tot meer stikstof leiden. De overheid moet nieuw beleid maken zodat de stikstofuitstoot fors omlaag gaat en de natuur in Nederland beter beschermd wordt.

PFAS

De afkorting PFAS staat voor poly- en perfluoralkylstoffen. Dit zijn door de mens gemaakte stoffen die van nature niet in het milieu voorkomen. PFAS kunnen een negatief effect hebben op milieu en gezondheid. Er is vastgesteld dat er ruim 4000 PFAS'ën bestaan die door mensen zijn gemaakt, maar het zijn er mogelijk meer.

PFAS'ën hebben handige eigenschappen: ze zijn onder andere water-, vet- en vuilafstotend. Ze zitten in verschillende producten, waaronder smeermiddelen, voedselverpakkingsmaterialen, blusschuim, antiaanbaklagen van pannen, kleding, textiel en cosmetica. Ook worden ze gebruikt in verschillende industriële toepassingen en processen.

De stoffen komen in het milieu door uitstoot van fabrieken die de stoffen maken of gebruiken. Ook kan het in het milieu komen door geruk van PFAS-houdende producten, zoals blusschuim, impregneermiddel voor textiel, smeermiddelen of als PFAS-houdende producten bij het afval terecht komen. Deze stoffen zijn in het milieu terechtgekomen en zitten nu onder andere in de bodem, in bagger en in het oppervlaktewater.

Waar komt PFAS terecht?

PFAS worden op veel plekken aangetroffen in grond, grondwater en de waterbodem. De concentraties zijn over het algemeen laag, met uitzondering van zogenaamde bronlocaties. Dat zijn plekken waar met PFAS houdende materialen is gewerkt, bijvoorbeeld in sommige fabrieken en op brandweerlocaties.

Sinds oktober geldt er een scherpe norm voor PFAS. Als er meer dan 0,1 microgram PFAS per kilo bouwgrond in de bodem zit, mag er geen grond worden verplaatst. Meer dan 85% van de geteste grond zit boven de stenge norm. Daardoor kregen bouwberijven, baggeraars en grondverzetsbedrijven er last van en kwamen veel projecten stil te liggen.

Het kabinet wil de zogenoemde PFAS-norm fors verhogen om de bouw vlot te trekken. De norm wordt verhoogd naar 0,8 microgram per kilo grond.